

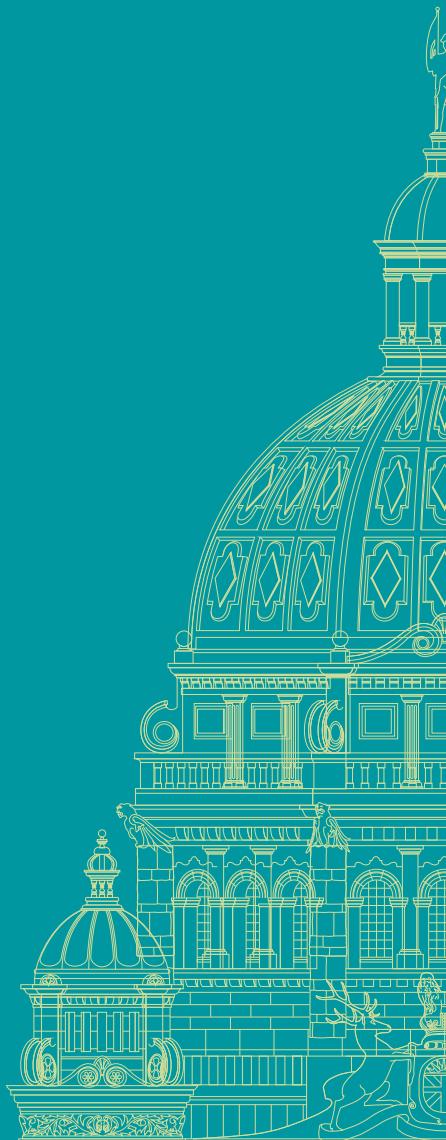
ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ

LEGISLATIVE ASSEMBLY
of BRITISH COLUMBIA

ਤਤਕਰਾ

ਜਾਣ ਪਛਾਣ	3
ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ	3
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ	4
ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ	6
ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ	8
ਮਹਾਰਾਣੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ	13
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ	16
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਊਂਸਲ	18
ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਅਸੈਂਬਲੀ ਆਫ਼ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ	20
ਸਪੀਕਰ	24

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਕੈਨੇਡਾ ਦਸ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਟੈਰੋਟੇਰੀਆਂ ਦੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਸ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1867 ਅਤੇ ਕੌਂਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1982 ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੱਧਰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਾਲੇ ਮਾਡਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ (ਸੰਸਦ)

"ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ" ਸ਼ਬਦ ਚੇਣਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ (ਐਮ.ਪੀ.) ਜਾਂ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ (ਐਮ.ਐਲ.ਏ.) ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੌਂਸਿਲ ਸ਼ਬਦ ਪਾਰਲੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ- ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬੋਲਣਾ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਸ਼ਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਕੁਝ ਦਿਨ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਅੰਤ ਉਦੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਂਕਾਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਭੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਮ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਮਈ ਤੱਕ ਬੈਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਤੜਕ ਰੁੱਤ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕੈਲੰਡਰ ਵੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬੈਠਕ ਦੇ ਸਮਾਂਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ

ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਓਟਵਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ।

ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਮਾਜਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਅ ਵਰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਪਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ, ਕਸ਼ਬੇ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਾਂਭਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ – ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕੰਸਿਲ – ਨੂੰ ਵੀ ਇਖਤਿਆਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਫੈਡਰਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵੰਸੀਅਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਆਯੁਨਕ ਸੰਘੀਆਂ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਫਸਟ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ (ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ) ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

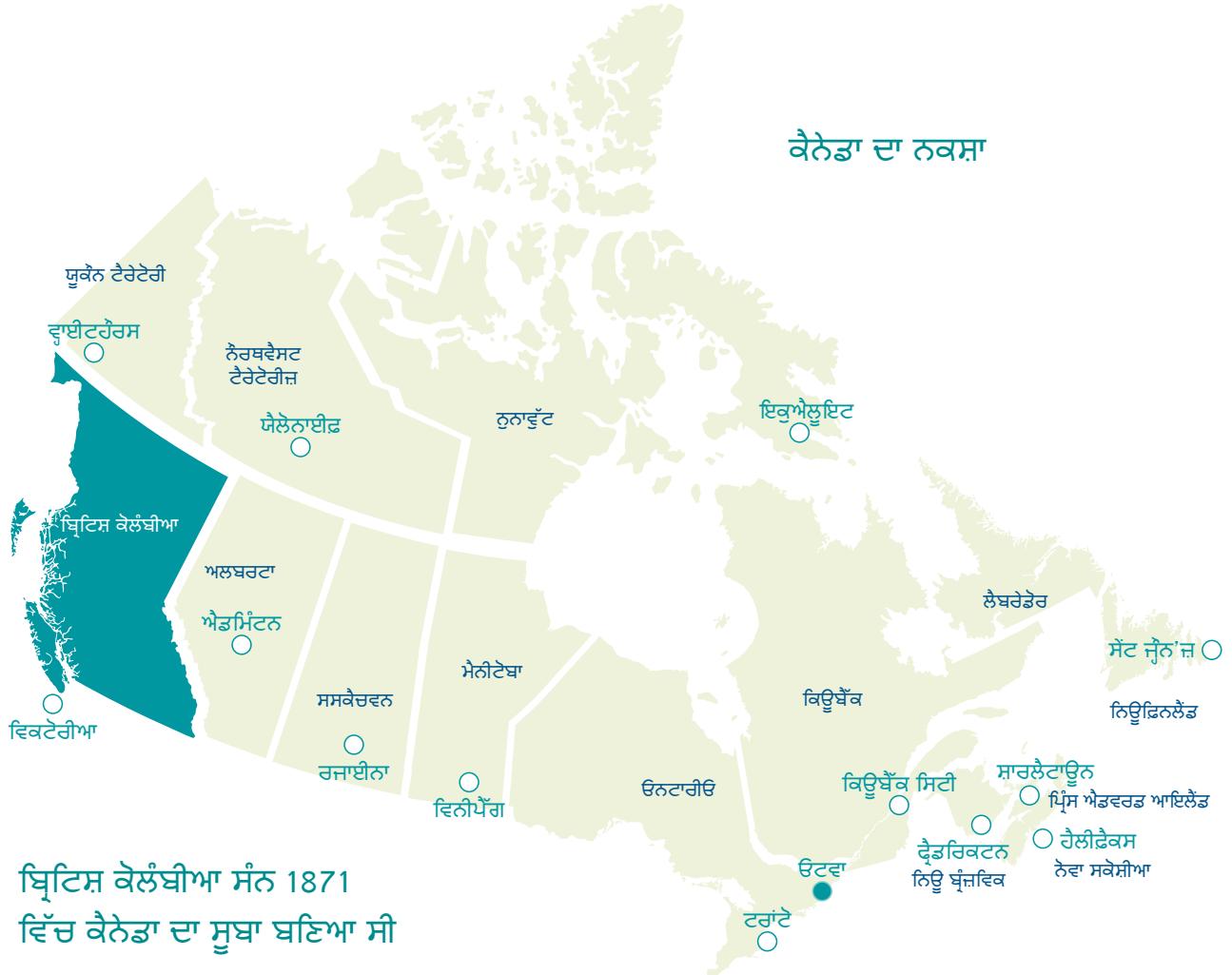
ਸੰਨ 1858 ਵਿੱਚ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤਟ 'ਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਸਤੀ ਲਈ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਾ ਨਾਂ ਚੁਣਿਆ। "ਕੋਲੰਬੀਆ" ਦਾ ਭਾਵ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਨਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਵਪਾਰੀ ਰਾਬਰਟ ਗ੍ਰੇ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਨ 1792 ਵਿੱਚ ਕੋਲੰਬੀਆ ਰੇਡੀਵੀਵਾ ਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਹੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਇਸ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।

ਨੀਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਪਰ ਫੈਡਰਲ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦੀ, ਦੋਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਖਤਿਆਰ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫੈਡਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦਸਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਰੇਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਇਕਲੋਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ – ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਇਕਲੋਤਾ ਵਿਧਾਨਕ ਚੌਬੰਦ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੋਲ ਦੇ ਸਦਨ ਹਨ: ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਦਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਦਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਨੈਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਨੈਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਨੈਡੀਅਨ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਆਫ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਐਮ.ਪੀ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਆਫ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਅਸੈਂਬਲੀ ਜਾਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. (ਵਿਧਾਇਕ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਜਾਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਾਖਾ ਕ੍ਰਾਊਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਧਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਾਂਕਾਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਾਖਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਲੱਗ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਊਂਸਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੈਬਿਨੇਟ (ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ) ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਬਿਨੇਟ ਦਾ ਆਪਣੇ ਫੇਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਚੈਕਚਰ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਪਹਿਲੂ ਹੈ।

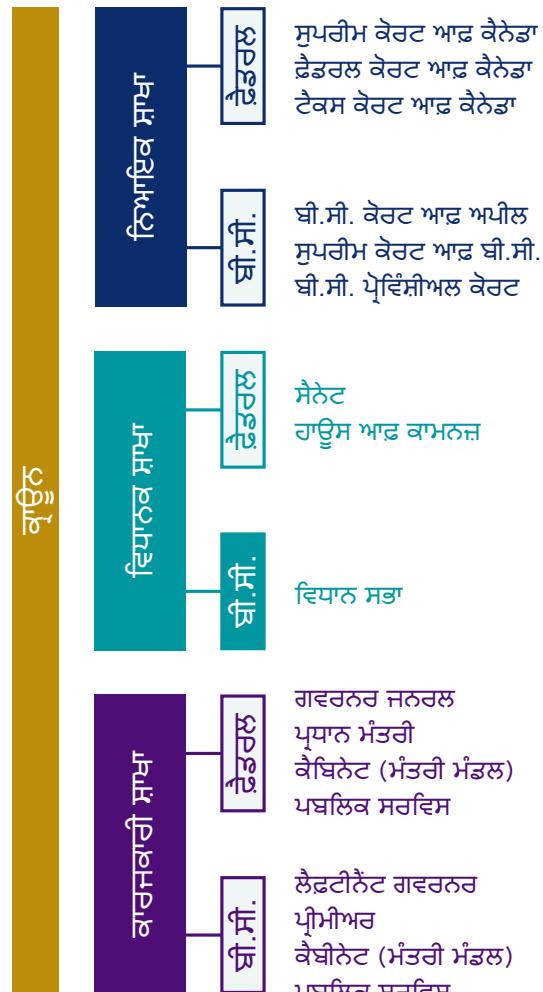
ਕ੍ਰਾਊਨ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ

ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਾਖਾ

ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਾਖਾ

ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਾਬਦਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਹਿਤ, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰੰਤੀ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ, ਦੋਵੇਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣੇ ਨਿਆਇਕ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵੇਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਤ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ: ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਇਸ਼ਤਿਖਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜਤੰਤਰ ਹੈ। ਰਾਣੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਲੋਕ ਸਭਾ/ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਈਂਦਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰੇਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਮੌਬਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਇਤਿਹਾਸ 12 ਅਗਸਤ 1856 ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵੈਨਕੁਵਰ ਆਈਲੈਂਡ ਦੀ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਦਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਸੀ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਰਾਜਭਾਗ ਦੀ ਮੁਖੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ॥, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਊਂਸਲ (ਰਾਜ ਭਾਗ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ) ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਰਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਲੇਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਦਸ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਰਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਲੇਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਰਕਾਰ ਮੈਨੁਦ ਹੋਵੇ। ਪੀਪੀਅਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੁਤਾਬਕ, ਲੇਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਸਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਦਾ ਅੱਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਹੀ ਪਵਾਨਗੀ (ਰੋਇਲ ਅਸੈਟ) ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੇਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਤਲਬ, ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਭੰਗ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਸੂਬਾਈ ਆਮ ਚੋਣਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕਰਾਊਨ (ਰਾਜਗੱਦੀ) ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜਭਾਗ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਲੀ ਜਸੀਨ ਨੂੰ "ਕਰਾਊਨ ਦੀ ਜਸੀਨ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਥੇ ਦੇ ਰਸਮੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ
ਵੱਲੋਂ ਰਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਸੇਵਾ ਕਲੱਬਾਂ
ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ / ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਹਾਊਸ ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ
ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਹੈ। ਰੀਤ ਪੱਖੋਂ
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਘਰ ਸੰਨ 1865 ਤੋਂ
ਉਸੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭਿੰਕੰਕਰ ਅੱਗਾਂ ਕਾਰਣ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇ
ਵਾਰ ਮੁੜ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਮੈਟਾਨ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੂਰਜ
ਅਸਤ ਹੋਣ ਤਕ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਆ
ਕੇ ਉਹ 14.6 ਹੋਕਟੇਅਰ ਦੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹਨ।

“ਬਲੈਕ ਰੰਡ” ਇੱਕ ਰੀਤੀਬੱਧ ਰਾਜ-ਢੰਡਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ||, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ
ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਡਾਇਮੰਡ ਜੁਬਲੀ (ਸੱਠ ਸਾਲ) ਦੇ
ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 600 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ
ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪਰੰਪਰਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ, ਬਲੈਕ
ਰੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਸਮੀ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ, ਲੈਫਟੀਨੈਟ
ਗਵਰਨਰ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਵਿੱਚ ਮੈਜ਼ੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਸਿੱਧੇ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ। ਸਗੋਂ, ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਲੀਡਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਉਟਵਾ ਵਿੱਚ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ। ਬੀ.ਐਸੀ. ਵਿੱਚ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ 87 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ ਆਪਣੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਾਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸੰਸਦੀ ਲੇਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਸਭਾ ਵਿਚਲੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਰਕਾਰ ਉਦੇਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭਾ ਵਿਚਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨੁਮਾਈਂਦਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਡਿੱਗਣਾ ਲਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਊਂਸਲ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਊਂਸਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਊਂਸਲ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕੈਬਿਨੇਟ (ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਊਂਸਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦਾ / ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ / ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਮੰਤਰੀ ਆਪੇ-ਆਪਣੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ / ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਬਦ "ਕੈਬਿਨੇਟ" ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਕਮਰਾ ਜਾਂ ਅਲਮਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਬੜਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਪਤ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ, ਬਿਊਟਿਸ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਵੀਂ ਕਾਊਂਸਲ ਤੋਂ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਾਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਹੈ ਨਿਬੜਿਆ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਗੋਂ, ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੋ ਅਹੁਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਬਣਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਅਜੇਕੀ ਫੇਤਰਲ ਕੈਬਿਨੇਟ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਰੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਿਟਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨਕ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਲਈ “ਫਰਸਟ-ਪਾਸਟ-ਦਾ-ਪੇਸਟ” ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਥਾਈ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਲਈ, ਬਿਟਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਨੂੰ 87 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਜਾਂ ਰਾਈਡਿੰਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵੇਟਰ ਆਪਣੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੇਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਵੇਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਮਤ ਨਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ “ਦਲ ਬਦਲਣਾ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੰਬੰਧ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਆਜ਼ਾਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚੁਣੇ ਹੋਏ 87 ਵਿਧਾਇਕ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਗਵਰਨਰ ਨਾਲ ਬਿਟਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਬਿਟਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਸਾਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਪਰ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਇਸਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਕ ਕਰਦੀ ਹੈ।

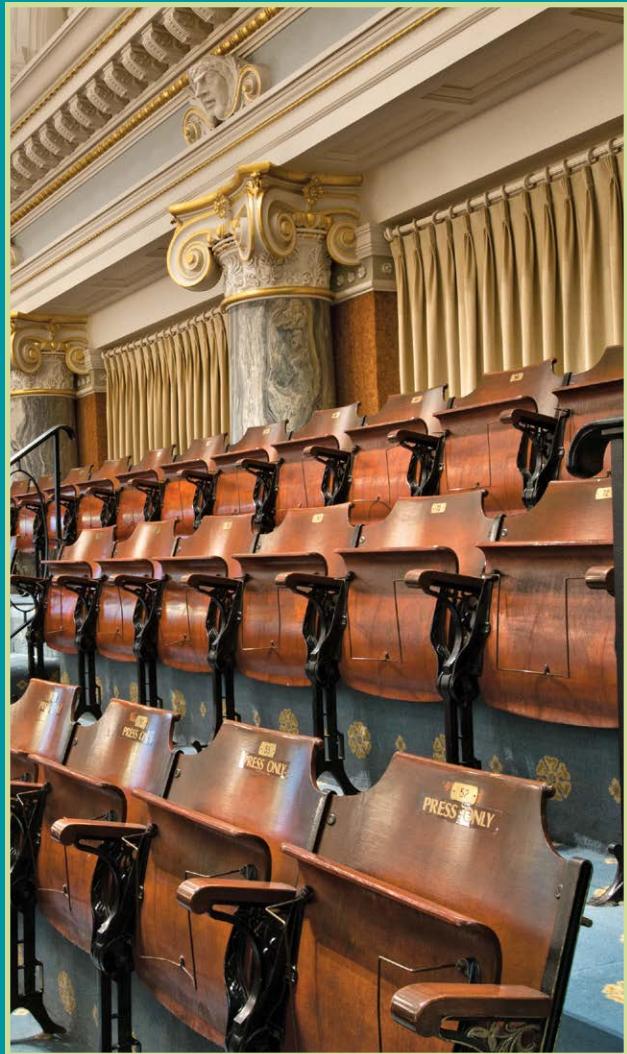
ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਸ਼ਰਕਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਰਕਾਰੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੁਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਰਕਾਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀਆਂ ਲਈ ਬਦਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਕੈਨਿੱਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਵੇਟ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਕਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਹੀ ਵੇਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ, ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਸ਼ਰਕਾਰ ਦੇ ਬਜਟ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰਾਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ।

ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਢੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪੇ-ਆਪਣੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਸੰਸਦੀ ਸਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ (ਪਰ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ) ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਗੈਰ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

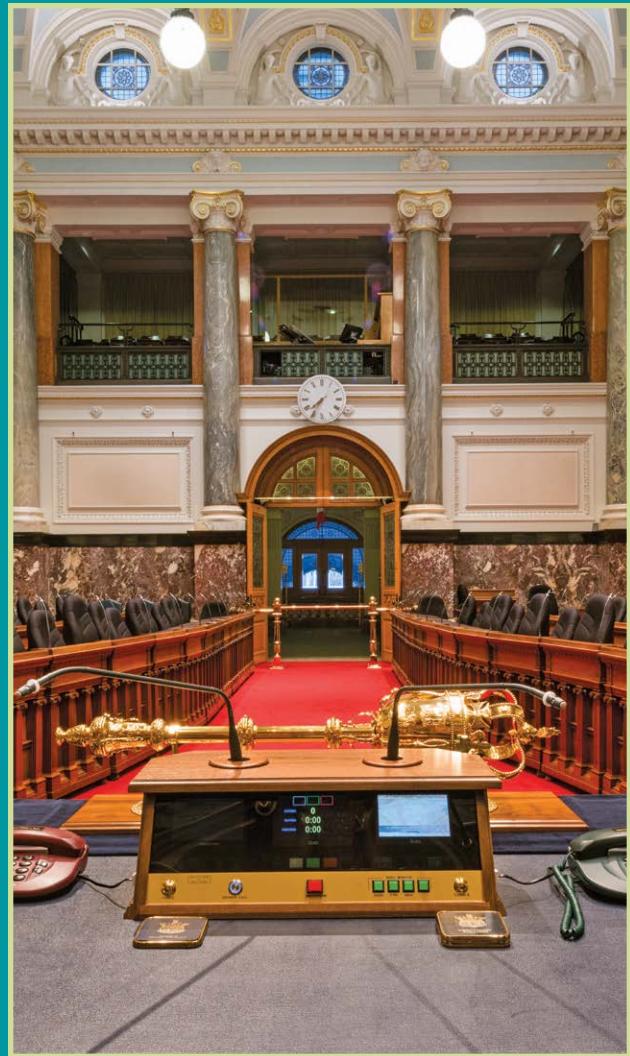
ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ" ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਮੀਅਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਤਾਬੜਤੇਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ 30-ਮਿੰਟਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਦਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਂਗ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਲਰੀਆਂ ਅਕਸਰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ

ਕਨੈਡੀਅਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਜਲਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣ, ਰਿਟਾਈਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਐਮ.ਐਂ.ਏ. ਗੁਪਤ ਵੇਟਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਅਤੇ ਕੋਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਤੇ "ਰੈਫਰੀ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ। ਸਪੀਕਰ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ, ਨਿਰਪੱਖ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਟਾਈ-ਤੇਕਨ ਲਈ ਹੀ ਵੇਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਦਨ ਦਾ ਕਲਰਕ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਲਰਕ ਬੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਦਨ ਦਾ ਕਲਰਕ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦੀ ਕਾਰਜਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਗੈਰ-ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਪੀਕਰ ਸੰਨ 1377 ਤੋਂ ਬਿਟਿਸ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਰਾਜੇ ਜਾਂ ਰਾਣੀ ਤਕ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸੁਨੌਰੇ - ਅਕਸਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਲਾਂਬੇ - ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਭੁਲ ਸੁਨੌਰੇ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਸਪੀਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਸਕ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ-ਕਲੁਕ ਸਪੀਕਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਛੁੱਪਰ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਚੰਬਰ ਸਭਾ ਦੇ ਮੂਰਚੇ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕਿਉਂ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ISBN 978-0-7726-6473-0

LEGISLATIVE ASSEMBLY *of* BRITISH COLUMBIA

www.leg.bc.ca